

B.P.E. Semester-V Examination

MARATHI

Paper-I

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 40

सूचना :— (1) सर्व प्रश्न सोडवा.

(2) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहे.

1. (अ) 'विद्यापीठीय शिक्षण' ह्या पाठाचे आधारे विद्यापीठ निर्गतीमागील माहत्मा गांधी ह्याची भुमीका विशद करा.
किंवा
राष्ट्राचे उत्पन्न वाढवण्यासाठी पंढरीनाथ पाटील यांना कोणत्या विविध उपाययोजना सांगितल्या आहेत ते ?
विशद करा. 6
- (ब) वा. ना. देशपांडे यांनी वन्हाडी बोलीच्या संदर्भात कोणते विवेचन केले आहे.
किंवा
श्याम मानव यांनी उच्चविद्याविभूषित वर्गातील असणाऱ्या कोणत्या अंधश्रद्धावर 'मार्मीक प्रहार केला आहे ?
4
2. (अ) "कोलहटकराचा विनोद जितका विशुद्ध तितकाच विविधही आहे" ह्या विधानाचा परामर्श घ्या.
किंवा
श्री म. माटे ह्यांनी बन्सीधराचे कोणते कर्णपूर्ण पेलु मांडले आहेत ? 6
- (ब) वा. कृ. चोरघडे यांनी प्राणप्रीय बैलाप्रती असलेली कोणती विशुद्ध भावना मांडली आहे ?
किंवा
आधुनिकरणाच्या या युगात बदलत्या कुटुंब व्यवस्थेचे कोणते हृद्य चित्रण गुलाटे यांनी घर कथेतून मांडले आहे.
4
3. (अ) संत रामदासांनी उत्तम पुरुषाची कोणती लक्षणे सांगितली आहे ?
किंवा
अनंत फंदी यांनी लोकांना सदसदविवेकाचा कोणता उपदेश बिकट वाट वहीवाट या कवितेतून केला आहे ?
6
- (ब) लोकसंख्या या कवितेतून खापर्डे यांनी मानवतेची कोणती आस प्रगट केली आहे ?
किंवा
'जोगिया' ह्या कवितेतून अनामीक प्रियकरासाठी वृत्तस्थपणे प्रेम करणाऱ्या गणीकेचे चित्रण ग.दी. माडगुळकरानी
कसे चित्रित केले आहे. 4
4. (अ) इंदिरा महाविद्यालय देवळी जिवर्धा येथे शारीरिक शिक्षण विषयाच्या सहायक प्राध्यापक जागा रिक्त असून वर्तमान-
पत्रासाठी जाहीरात लिहा.
किंवा
दुष्काल व नापीकीला कंटाकुन दिभ्रस जि. यवतमाळ येथे एका शेतकऱ्याने केलेल्या आत्महत्तेची बातमी दे सकाळ
नागपुरसाठी वार्ताहार म्हणून लिहा. 5

(ब) खालील उतारावाचुन निम्नलिखित प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

पूर्व चालुक्यपासुन विदर्भचा प्रदेश यादव नृपतींनी जिंकुन घेतला भिल्लराज यादव हा ध्याया वंशातील प्रथम स्वतंत्र नृपती होय देवगिरी नगरची स्थापना त्यानेच केली' त्याचा जातु, सिधण याचा एक शिलालेख बुलढाना जिल्ह्यातील अमडापुर येथे आहे ह्याचा पराक्रमी सेनापती खोलेश्वर हा मुळचा विदर्भतीलच 'अमरावती' जिल्ह्यातील खोलपुरचा त्याने विदर्भात व मराठवाड्यातील अखेजो गाई येथे अनेक देवळे व पयोष्णी (पूर्णा) नंदिच्या तिरावर अनेक अग्राहार बांधला सिधणचा पुत्र कृष्ण हा 'अमरावती' जिल्ह्यातील नांदगाव खडेश्वर येथे आला असवा असे तेथील शिलालेखावरून दिसते. तो बुलढाना जिल्ह्यातील लीणार येथे यात्रेसाठी आला होता असे लिळाचरीत्र सांगते कृष्णदेव यादवानंतर त्याचा पुत्र राजदेव याला सगळ्या कृष्णाचा भाऊ महादेवर गादीवर बसला.

वरील उतारा वाचुन खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :

प्रश्न १. यादवाचा प्रादेशीक विदर्भ कोणत्या राज्या पासुन सुरू होता ?

प्रश्न २. यादवाचा वांगीक प्रथम नृपती कोण ?

प्रश्न ३. पूर्णा नंदिच्या तिरावर कोणी अग्राहार बांधले.

प्रश्न ४. कृष्ण कोडे आल्याच दाखला मिळतो.

प्रश्न ५. कृष्णदेव यादवानंतर कोणी राज्य केले.

किंवा

वरील उतारा वाचुन त्याचे सारांश लेखन करा

5